

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inserati do 30 petič à Din 2.—, do 100 vrst Din 2.50, večji inserati petič vrsta Din 4.—. Popust po dogovoru. Inseratni davek posebej. »Slovenski Narod« velja letno v Jugoslaviji 144.— Din, za inozemstvo 300.— Din. — Rokopisi se ne vračajo. — Naše telefonske številke so: 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.

Zrakoplov „Grof Zeppelin“ se bori z meglo

Na potu v Evropo je „Grof Zeppelin“ zašel v meglo vsled česar leti v južnejši smeri, kakor je prvotno nameraval — V Friedrichshafnu pričakujejo njegov prihod za soboto zvečer ali nedeljo zjutraj

— Newyork, 9. avgusta. Zrakoplov »Grof Zeppelin« nadaljuje z veliko brzino svoj polet, ki znaša povprečno do 120 km na uro. Doslej je prevozil že okoli 1000 morskih milj ter imel na tej progi najboljše vreme. Zdi se pa, da se je kapitan dr. Eckener med poletom premislil in da ne leti v severni smeri preko Nove Fundlandije proti južni Angliji, temveč v mnogo južnejši smeri, ker se očitno hoče ogniti velikim plastem megle, ki se nahajajo po poročilih vremenskih opazovalcev nad veliko novofundlandsko sipino. Pri tej odločitvi je očitno igrala veliko vlogo tudi poslednja vožnja kapitana Eckenerja s »Zeppelinom« iz Amerike, ko se je moral severovzhodno od Nove Fundlandije boriti s silnimi nevihtami ter ure dolgo nadaljevati polet preko debele megle.

Po poročilu radio-postaje Reading Corporation v Filadelfiji se je nahajal zrakoplov včeraj ob 23.18 srednje-evropskega časa na 54 stopinj 10 minut zahodne dolžine in 39 stopinj 40 min. severne širine, po čemer se sklepa, da misli leteti zrakoplov malo severneje od Azorov, vendar pa dokaj južneje, kakor je pri odhodu iz Lakehursta nameraval. Razen tega je sporočil zrakoplov, da na dosednji poti še ni naletel na meglo in da leti zelo nizko.

Friedrichshafen, 9. avgusta. Radio-postaja zeppelinke družbe v Friedrichshafnu je ušla snoci zvezo z zrakoplovom »Grof Zeppelin« ter prisluškovala njegovim razgovorom z ameriški brezžičnimi postajami, s katerimi je še vedno v zvezi. Zadnja brzjavka, ki jo je ušla radiopostaja ob 4.18 zjutraj javlja, da je zračna ladja naletela na goste plasti megle, skozi katere leti že dve uri. Razen tega so se pojavili tudi precej močni vetrovi, ki pa ovirajo samo brzino zrakoplova. Na zrakoplovu je vse v najlepšem redu, posadka in potniki so dobro razpoloženi, motorji delujejo dosedaj še brezhibno.

Zaradi goste megle, v katero je zavlazil zrakoplov povsem nepričakovano, je naprosil kapetan Eckener ameriške radio-postaje, naj mu takoj brzjavijo vremensko stanje nad še ne prevoženim delom poti, da bi se še pravočasno izognil morebitnim nevihtam.

Friedrichshafen, 9. avgusta. Po dosedanjih razpisih pričakujejo tukaj prihod zrakoplova »Grof Zeppelin« v soboto zvečer ali v nedeljo zjutraj. Pripravljene so že velike zaloge plina za izpolnitev zaloga na zrakoplovu. Poleg tega čaka prihoda zrakoplova tudi cela

četa monterjev in mehanikov, ki bodo natančno pregledali motorje zrakoplova pred njegovim odhodom proti Sibiriji. Polet se bo nadaljeval najbrže sredi prihodnjega tedna. Dr. Eckener ne misli ob tej priliki kreniti naravnost proti vzhodu preko Poljske, temveč preko Balkana in Črnega morja na Kaspijsko morje in Aralsko jezero, kjer se bo še odločil, dali bo nadaljeval pot preko Sibirije ali pa južno preko Perzije in Indije, Kitajske proti Tokiju. Tega poleta se bo udeležil tudi posebni poročevalec pariškega »Matina«.

Zopet boji med ruskimi in kitajskimi četami

Po prekinjenih pogajanjih so se na Daljnem vzhodu zopet pričeli manjši boji med ruskimi in kitajskimi obmejnimi četami. Komunistični sabotažni čini med Kitajci

— Moskva, 9. avgusta. Po prelomu neposrednih rusko-kitajskih razgovorov v Mandčuliju za rešitev medsebojnih sporov je nastopilo ob rusko-kitajski meji zopet napetostne razmere. Položaj se poostrejuje vidoma ter so že pričele prihajati številne brzjavke o manjših in večjih obmejnih spopadih med rednimi ruskimi četami in kitajskimi manjšimi oddelki, ki skušajo na svojo roko prekorajčiti mejo. Opažati je tudi živahno gibanje belogardijskih čet, službe v kitajski vojski, ki so sedaj trdno uverjene, da bo prišlo kljub vsem pomirjevalnim poskusom v kratkem do oboroženega spopada med Kitajci in Rusi.

Ruska rdeča vojska motri z veliko pazljivostjo gibanje kitajskih čet. Po-

sebeno aktivna so sovjetska letala, ki ne preostane obletavajo obmejni teritoriji ter spremljajo vsak pokret kitajskih čet.

— Šanghaj, 9. avgusta. Na vzhodni kitajski železnici je opažati zadnje dni živahno gibanje komunistov, ki so položili na večjih mestih bombe ter razrušili posamezne železniške objekte. Iz doslej nepojasnjenega vzroka so zgorale tudi velike kurilnice v Hajlarju, kjer je bilo uničenih tudi 12 lokomotiv. Požar pripisujejo komunistom. Nankingška vlada je naročila guvernerju severne Mandčurije, naj z vsemi sredstvi nastopi proti komunističnim sabotažem ter na mestu obračuna z vsakim, ki bi skušal poškodovati naprave vzhodno-kitajske železnice.

Egiptski nacionalisti nezadovoljni z angleškimi predlogi

Dočim egiptska vlada pozdravlja angleške predloge za zaključitev prijateljske pogodbe, kažejo nacionalisti skrajno nezupanje proti njim

— Kairo, 9. avgusta. Angleški predlog za zaključitev 25-letne prijateljske pogodbe med Anglijo in Egiptom, ki bi obenem uredila vse spore med obema državama, so sprejeli v Egiptu z zelo mešanimi občutki. Dočim jo pozdravlja vlada, ki se je morala leta dolgo boriti z angleškimi vrhovnimi komisariji, iz vsega srca, so egiptski nacionalisti vse prej kakor naklonjeni sprejetju angleškega predloga. Nacionalisti vidijo tudi v Macdonaldovem kabinetu samo nadaljevanje taktike konzervativne vlade in opozarjajo Egipčane na to, da so

bili predlogi za podpis angleško egiptske pogodbe sestavljeni že pod konzervativno vlado, ki se jih ni upala objaviti zaradi odpora desničarskega krila v stranki. Zato opozarjajo vlado in skupščino, naj dobro premisli angleške predloge, predno bo pristala na njihovo sprejetje.

— London, 8. avg. »Daily Telegraph« javlja, da so zainteresirani narodi zelo vznemirjeni glede obljube, ki jo je dala Anglija Egiptu, da ji bo pomagala pri ukinitvi kapitulacij.

Velike poplave v vzhodnih Karpatih

Celi okraji pod vodo — Mnoga mesta ogrožena od poplav — Ogromna škoda

— Lvov, 9. avgusta. V karpatskih krajih so vsled velikega deževja nastale katastrofalne poplave. Mnoge reke so prestopile bregove ter poplavlje polja in vasi. Od poplav so prizadeta tudi mesta Stanislav, Bohorodczany, Solotvina, Pasieczna in Kut, dočim so v krajih Bohorodczany, Nadvorna in Kosov skoro vse vasi pod vodo. V bližini Pasieczne in Bohorodczanya je utonilo 6 otrok. Ponekod je poginila vsa živina in niso mogli prebivalci rešiti

nobenega imetja. — Varšava, 9. avgusta. Iz pokrajin, kjer so divjale strašne nevihte, poročajo, da znaša po prvi cenitvi škoda milijone zlotov. Samo v eni vasi v vzhodni Galiciji je ubila strela 15 ljudi. Poljska vlada je odposlala na kraj vremenske katastrofe večje število ekspedicijskih, ki imajo nalogo pomagati prebivalstvu v prvi sili. Tudi vojni ministrstvo je odredilo garnizijam v bližini katastrofe, naj nudijo obupanemu prebivalstvu vso pomoč.

Herriot v Beogradu

— Beograd, 9. avgusta. Znani francoski politik in prijatelj našega naroda, bivši predsednik francoske vlade Edvard Herriot, dospe danes z avtomobilom v Beograd. Herriot je odpotoval že iz Lyona v avtomobilu ter potuje na Grško, ker namerava obiskati slovite arheološke izkopnine v bližini Aten. V Beogradu bo ostal par dni, nakar bo nadaljeval svojo pot proti jugu. Nastanil se bo v hotelu »Srpski kralj«, kjer so mu že od včeraj pripravljeni prostori. Njegov prihod se pričakuje za danes popoldne.

Stavka v angleški tekstilni industriji

— Manchester, 9. avgusta. Za poravnava spora med delavci in delodajalci tekstilne industrije je ministrstvo dela vnovič poizkusilo obnoviti pogajanja med obema strankama. Tajnik ministrstva dela Wilson je na prošnjo Macdonalda odgovoril svoje potovanje v Kanado ter je razpravljal z zastopniki obeh strank o položaju. Razgovori se bodo danes nadaljevali. Obstojni upanje, da bo mogoče ustvariti podlago, na kateri se bodo zopet mogla pričeti direktna pogajanja med stavkajočimi delavci in zastopniki tekstilne industrije.

Spori med verskimi fanatikami

— Amsterdam, 9. avgusta. V taborišču Omenn v inozemski provinci Overijssel je razstavljen znani teozof Kristi Churt v navzočnosti 3000 vernikov znani teozofski red »Zvezda vzhoda« in izjavil, da smatra, da je vsaka organizacija organizirana na verski podlagi smrti resnice. Njegova odredba je vzbudila med pristajali veliko nezadovoljstvo ter se je komaj rešil pred svojimi verniki, ki so ga hoteli fizično prisiliti k preklicu njegovega odloka. Zaradi tega je nastal tudi med holandskimi teozofi razkol, ker je s Kristom Churtjem bila istega mišljenja le peščica njegovih najožjih pristavev.

Tragična smrt dveh redovnic

— Nagysombat, 9. avgusta. Tragična smrt je doletela dve redovnici na tukajšnji železniški postaji. Redovnici sestre Anastazija in Otilija sta čakali na vlak, ki je prihajal iz Zolne, pri tem pa sta se tako neprevidno približali tiru, da sta, ko je pridrvel brzovlak, omahnila pod kolesa drveče lokomotive, ki je raztrgala obe nesrečni redovnici. Lokomotiva se je takoj po nesreči ustavila, bilo pa je že prepozno, ker sta bili obe urušilki v zadnjih izdihljajih.

Naša letina

— Beograd, 9. avgusta. Ministrstvo za kmetištvo je izdalo službeno objavo o stanju posetve v naši državi, ki je v vseh pokrajinah ugodna glede na vegetacijo in na deževje zadnjih dni.

Mednarodna tekma sportnih letal

V Parizu startalo 56, Zagreb dosegel včeraj 12 letal — Najboljši čas dosegel nemški avion B 3, ki je rabil od Benetk do Zagreba 1 uro 20 minut

— Pariz, 9. avgusta. Udeleženci mednarodnega krožnega poleta lahkih sportnih letal nad Evropo so startali v Parizu v 12 skupinah. Basilejo so dosegli prvi dan okoli poldneva. Na letališču v Basileji je bila zbrana velika množica občinstva, ki je nestrno pričakovala prve letalce. V Basilejo so prispeli v naslednjem redu: Ob 11.50 je pristal kot prvi Irec Carberry, ob 12.9 Nemec Nehring, ob 12.30 Italijana Galmetti in Guazetti, ob 12.15 Francoz Lemerre in Italijan Watt, ob 12.16 Anglež Broad, ob 12.20 Italijan Gastaldo, ob 12.23 Angležinja miss Spooner, ob 12.24 Italijan Lombardi.

— Zagreb, 9. avgusta. Prihod udeležencev mednarodne tekme lahkih avionov v Zagreb se je nekoliko zakasnil, ker se letalci niso točno držali določene proge. Po naknadnem pregledu je startalo v Parizu 56 letal. Med diskvalificiranimi letali je tudi jugoslovensko letalo »Sivi Soko«, in sicer zaradi prevelike porabe bencina in premajhne nosnosti. Naš pilot Turko je izjavil, da bo kljub temu skušal preleteti progo izven konkurence. Nekateri letalci, ki so prispeli včeraj v Zagreb, pravijo, da je odletel iz Pariza, drugi pa trdijo, da si je premislil. Iz Benetk je bilo prijavljenih poleg 12 letal, ki so prispela v Zagreb, še 5, ki so startala, pa niso dosegla Zagreba. Že na prvi progi Pariz - Marseille je izostalo 12 do 13 letal. Na tej progi se je 10 letal zgubilo, eno in sicer holandsko se je ponesrečilo, eno je pa moralo zasloni pristati. Znani češki pilot Novak se je moral radi defekta v motorju vrniti v Pariz.

Od 56 letal jih je prispelo prvi dan v Marseille 33. Včeraj so nadaljevala polet preko Turina, Milana in Benetk nad Jugoslavijo do Zagreba. Prvo je prispelo v Zagreb ob 14. angleško letalo tipa »De Havilland Mott« z značko na tekmo H. 5. Progo od Benetk do Zagreba, ki je dolga 300 km, je preletelo v 1 uro 44 minut. Ob 14.43 se je spustil na letališče Borongaj pri Zagrebu zopet angleški aparat »De Havilland«, ki je rabil od Benetk do Zagreba 1 uro 53 minut. Kljub hudi vročini je množica radovednežev vztrajala na letališču in pričakovala tretjega letalca, ki je prispel ob 14.47. To je letalo značke B 3, ki ga je zgradila nemška tvrdka Raab Katzenstein. To je najhitrejši avion, ki je absolvirati progo Benetke - Zagreb v 1 uro 20 minutah. Ta aparat so zamenjali naši listi pomotoma s francoskim. Ob 15.30 je prispel italijanski avion »Breda«, ki je potreboval od Benetk do Zagreba 2 uri 10 minut. Ta avion je vzbudil med občinstvom posebno pozornost, ker sta pilot in spremljevalec zaprta v kabini tako, da jima zračna struja sploh ne more do živga. Sodeč po pristanku in odletu ima pa to letalo slabe lastnosti, ki se kažejo posebno pri dvigavanju v zrak. Temu je sledil dvokrovnik, ki ga je zgradila akademski letalska skupina v Darmstadtu in ki ima za tekmo značko D 18. Od Benetk do Zagreba je rabilo 1 uro 48 minut. Za njim je prispel francoski avion »Coudron«.

ki je rabil od Benetk do Zagreba 1 uro 55 minut. Sledil je nemški avion »Klemm« z značko C 4. Ta avion je izdelala ista tvornica kot avion »Ljubljana«, samo da ima motor Cirrus s 85 HP. Od Benetk do Zagreba je rabil 2 uri 5 minut. Pilot je izjavil, da se ni mogel točno orijentirati in da se je zato nekoliko zakasnil.

Ob 17.15 je prispel prvi češkoslovski avion Avia BH 11 z značko P 1. Od Benetk do Zagreba je rabil 1 uro 44 minut. Sledila sta dva italijanska aviona tvornice Fiat z značkama K 5 in K 7. Oba aviona sta se očitno sporazumno držala drug drugega in sta v Zagrebu pristala istočasno. V splošnem sta aparata solidna in imata precej dobre letalske vrline. Posebno pozornost vzbujata s svojimi vrati, ki omogočajo vstop kakor pri avtomobilu. Ob 18.29 je pristal nemški avion Junkers junior z značko D 5. Od Benetk do Zagreba je rabil 2 uri 5 minut. Takoj za njim je prispel nemški avion Messerschmidt z značko A 2, ki tekmuje za nemški Aero-klub. Letalo vodi znani pilot in konstruktor ing. Ostermann, ki je vzbudil med občinstvom splošno zanimanje, kajti mož je že sivolas, dočim so vsi drugi piloti mladi.

Od 33 aparatov, ki so leteli iz Marseille, jih je prispelo v Zagreb 12. Od teh so nadaljevali včeraj polet proti Beogradu 2 Angleža, 2 Nemca in 1 Italijan. Drugi so radi pomega časa ostali v Zagrebu in nadaljevali polet danes. Razen 12, ki so prispeli včeraj, pričakujejo 5 avionov, ki so bili nazadovani za včeraj iz Benetk, v Zagrebu danes.

Vrstni red, po katerem se spuščajo letalci na letališče, ne dokazuje prvenstva, ker se računa čas leta od kraja do kraja, pristankem in čakanje za polnitev bencina in za razne formalnosti se pa odšteje. Po vrstih, ki jih imajo opazovalci doslej, so angleška letala kot stara preizkušena najsolidnejša in tudi piloti in navigatorji, ki so dosegli na zadnji etapi čase med najboljšimi, dokazujejo, da se je Anglija za tekmo dobro pripravila. Od nemških tovarov moramo ugotoviti, da so se prvi dan plasirale skoro vse znane tvrdke, med katerimi najbolj ugajajo novi Junkers, Messerschmidt in Klemm, ki so dosegli prav dobre čase. Najhitrejši aparat dneva nemški RK 25 izgleda nekoliko nestabilen, a dosega s svojim malim motorjem neverjetno hitrost 225 km na uro. Ob pristanku v Zagrebu je porabil skoro 500 m dolg teren, pri čemer je treba ugotoviti, da je letalo vso to progo preletelo v višini pol metra nad zemljo. Omeniti je treba tudi dejstvo, da so skoro vsi aparati, ki so dosegli včeraj najboljše čase, opremljeni z motorjem Cirrus, kakršnega bo imelo tudi novo letalo ljubljanskega Aerokluba. Tega motorja se poslužujeta dva Angleža, en Italijan in trije Nemci, torej polovica letalcev, ki so včeraj dosegli Zagreb. Poleg Cirrusa se odlikujeta še angleška motorja Duxi in Gemet, dalje italijanski Fiat, nemški Siemens in češkoslovski Walter.

Na potu k odpravi prohibicije v Ameriki

Predsednik Hoover je dovolil pridelovanje vina, piva in sadjevca za lastno uporabo

— Newyork, 9. avgusta. Predsednik Hoover je podpisal odlok, ki dovoljuje, da smejo ameriški državljani odsej napred pridelovati vino, pivo in sadjevec za svojo lastno uporabo. Ta odlok je vzbudil ogromno senzacijo, ker pomenja pričetek odprave prohibicije. Ameriški listi z velikim veseljem pozdravljajo ta

odlok, še bolj pa Američani sami, ki bodo sedaj lahko vsaj v miru uživali do brote svojih vinogradov in sadovnjakov. Seveda je ta odlok naletel na strašen odpor med suhači, ki pravijo, da je s tem prohibicijski zakon suspendiran in da se povračajo Zedinjene države v stare dobe pijačevanja.

Borzna poročila.

LJUBLJANSKA BORZA.
Devize: Amsterdam 22.7875 — 22.8475 (22.8175), Berlin 12.5575 — 13.5875 (13.5775), Bruseli 7.9211, Budimpešta 9.9479, Curih 1094.4 — 1097.4 (1095.9), Dunaj 8.0113 — 8.413 (8.263), London 275.82 — 276.62 (276.22), Newyork 56.775 — 56.975 (56.875), Pariz 222.90, Praga 168.20 — 169 (168.60), Trst 296.81 — 298.81 (297.81).

— Efekti: Celjska 170 d., Ljubljanska kreditna 123 d., Praštediona 850 d., Kreditni 170 d., Veveče 130 d., Ruše 275 — 285, Stavbna 50 d., Šešir 105 d.

ZAGREBSKA BORZA.

Devize: London 275.82 — 276.62, Newyork 56.775 — 56.975, Pariz 221.90 — 223.90, Milan 296.789 — 298.789, Curih 1094.4 — 1097.4, Amsterdam 22.7875 — 22.8475, Berlin 1356 — 1359.25, Dunaj 801.13 — 804.13, Praga 168.20 — 169.00, Budimpešta 993.29 — 996.29.

INOZEMSKÉ BORZE.

Curih: London 25.215, Newyork 519.975, Pariz 20.3425, Milan 27.18, Madrid 76.025, Berlin 123.90, Dunaj 73.25, Beograd 9.1275, Praga 15.38, Bukarešta 3.0825, Budimpešta 90.725, Sofija 3.75, Varšava 58.30.

Pasivna zunanjetrgovinska bilanca Rumunije

— Bukarešta, 9. avgusta. Bilanca rumunske zunanje trgovine izkazuje za prvo polovico leta deficit v višini 4277 milijonov lejev.

Zanimiv proces v Berlinu

— Berlin, 9. avgusta. Pred berlinskim višjim sodiščem se bo pričel v ponedeljek ogromen proces proti 30 ponarejalcem monipolskih banderol, ki so oškodovali nemško državno blagajno za težke milijone. Proces bo trajal najmanj 10 dni ter vlada zanj veliko zanimanje, ker so zapletene tudi razne berlinske osebnosti.

Kako odpraviti stanovanjsko bedo, brezposelnost in industrijsko krizo?

Nova zanimiva in aktualna anketa „Slovenskega Naroda“

Med raznimi gospodarskimi problemi je vprašanje stanovanjske bede najbolj pereče.

V Angliji

so se bavili že proti koncu vojne zelo intenzivno s problemi stanovanjske politike. L. 1919. je bil sprejet prvi angleški stanovanjski zakon, po katerem bi se imelo graditi v treh letih 500.000 hiš. Ker je bilo premalo gradbenih delavcev za izvedbo tako velikega načrta, so zgradili do 1. aprila l. 1923. le okoli 200.000 hiš. Stavbno delavnost skušajo Angleži od leta do leta še povečati.

Francija

je bila prisiljena, da osredotoči vse svoje sile za vpostavitve po vojni razrušenega ozemlja. Tam se je dogradilo z državno pomočjo do konca leta 1923. 598.000 hiš (vseh porušenih hiš je bilo 702.883). Ta stavbna delavnost spada med najbolj gigantske napore, kar jih pozna na tem področju svetovna zgodovina. Naravno je, da se pri tem na stavbno delavnost v drugih krajih ni dalo mnogo misliti. Kljub temu so zgradili do l. 1923. izven porušenega ozemlja nad 20.000 stanovanj.

V Belgiji

so zgradili do l. 1920. 15.834 stanovanj. Ker je bilo porušenih med vojno 70.000 hiš, je jasno, da tudi Belgija še izdaleka ni premagala stanovanjske krize.

V Italiji

so sezidali do l. 1914. 11.158 stanovanj, po vojni pa do konca marca leta 1923. nad 100.000. Vse to pa je še veliko premalo, kajti število stanovanj, ki jih nujno potrebujejo cenijo na 600 tisoč.

V Nemčiji

so se lotili po vojni z občasovanjem vredno energijo gradbene podjetnosti.

Od l. 1919. do 1922. so zgradili 450.000 stanovanj. Splošna gospodarska kriza, v katero je zašla Nemčija po l. 1923., je tudi gradbeno delavnost skoro popolnoma ustavila.

V Avstriji

so dozdaj do l. 1922. okoli 2000 stanovanj. Po velikopotezni stanovanjski politiki dunajske občine pa grade od l. 1923. dalje samo na Dunaju vsako leto po okoli 5000 stanovanj.

Češkoslovaška

je dogradila do l. 1923. 15.021 hiš s 35.524 stanovanji. Gradbena delavnost je od l. 1923. dalje nekoliko ponehala.

Pri nas v Jugoslaviji

smo gradili nekoliko v Ljubljani, več v Zagrebu in v Beogradu. Po mnenju raznih gospodarskih strokovnjakov primanjkuje v naši državi najmanj 20 tisoč stanovanj. Za njihovo zgraditev so potrebne ogromne svote. Ako računamo stanovanje samo s 50.000 Din, prihajamo do vsote 1 milijarde dinarjev.

Vzporedno s stanovanjsko bedo je nastopila brezposelnost in prenapolnjenost malone vseh poklicev, ki iščejo dela in zaslužka. Če se dobi že nekvalificirano delo težko, se dobijo bolj plačane kvalificirane službe še težje. Javni uradi reducirajo stalež uradništva in zapirajo vrata za nov naraščal. Pa tudi v svobodnih poklicih ni bolje. Število obrtnikov in trgovcev se je silno pomnožilo, tako da postaja konkurenca vsak dan hujša.

V zvezi z brezposelnostjo opažamo tudi industrijsko krizo. Večina tovarnih in industrijskih podjetij omejuje obratovanje ali pa je celo prisiljena, da ga opusti.

Vprašanja stanovanjske bede, brezposelnosti in industrijske krize so najbolj pereča po vsem svetu. Ona so gotovo aktualna tudi za vso našo sloven-

ske javnost, zlasti za naše ročno in duševno delavstvo. Ker smatramo, da je koristno, če smo si tudi Slovenci kolikor mogoče na jasno o vseh navedenih vprašanjih, odpravljamo z današnjim dnem novo anketo

Kako odpravimo stanovanjsko bedo, brezposelnost in industrijsko krizo?

Vse one, ki se bodo udeležili(e) naše ankete, opozarjamo, naj vpoštevajo pri odgovorih, da prebivalstvo ni stalna količina, temveč živ organizem, ki se neprestano razvija in spreminja ter da se morajo razvijati vzporedno s prebivalstvom tudi sredstva za gospodarstvo, kakor obdelana zemlja, tovarne, hiše in drugo. Naraščanje prebivalstva dela preglavice večini evropskih narodov. Vzroki so tudi drugod isti kakor pri nas. V srednjem veku so vzdrževali kuga, lakota in vojnska gibanja prebivalstva tako ravnovesje, da se prebivalstvo skoro ni množilo. Zadnja stotletja se je začelo množiti vedno hitreje, dokler ni znašal zadnja leta pred vojno naravni prirastek prebivalstva 1% letno. Po najnovejši uradni, še neobjavljeni statistiki, ki smo jo iz ljubiznosti dobili na vpogled, je znašal v Sloveniji od l. 1910. do 1920. prirastek na prebivalstvo 52 odstotkov. Pred vojno je n. pr. znašalo število starostne skupine od 20—29 let 126.000, l. 1920. pa že 141.000! Prihodnje leto se bo zvišalo to število že na 191.000.

Dopiši na anketo, ki se je naj udeležil vsak in vsaka, naj se pošilja uredništvu „Slovenskega Naroda“ s polnim podpisom ali s šifro, naj bodo jasni in ne preobsežni. Objavljati jih začnemo

sredi prihodnjega tedna.

Uredništvo „Slovenskega Naroda“.

Kako so preživel počitnice

Doživljaji treh markantnih Ljubljancev na letošnjih počitnicah — Papači je odrezal dobro, mojster in Peček pa bolj slabo

Kako so preživel počitnice? Za božjo voljo, ali ni še pregodaj; saj je še vroče, pasji dnevi nikakor še niso v kraju!

Vse je res, toda pregodaj ni, kajti vzel sem na piko tri, ki so že prišli e počitnice. Mojster Jakopič, g. Danilo in g. Peček so v glavnem preživljali letošnje počitnice v letovišču Ljubljana. Zakaj in kako, sledi. Papači (Danilo) se je še najbolje odrezal, bil je zelo, zelo daleč, v Dalmaciji. Mojster je prekoratil ljubljanski pomeri, toda le za nekaj kilometrov, Peček pa ni utegnil niti preko mitnice (čprav ima mitnino pavšalirano).

S čim si je mojster belil glavo

Mojster Jakopič je preživel večji del letošnjih počitnic v Krapeževem vrtu v Zvezdi. To je njegovo staro in zelo priljubljeno letovišče.

Redno prihaja in odhaja. Prelista dneve časopise in si pri tem glad brado, zvija cigarete, pije črno kavo in če je treba in prilika debatira.

Mimoidelo občinstvo ga spoštljivo pozdravlja, on dostojanstveno odzdravlja.

Prvi del svojih počitnic je mojster porabil za kuriranje svojega grla. Zagrebčani bi kmalu imeli njegov glas na vesti. Iz Zagreba se je mojster vrnil ves hipav. Komaj slinijo je govoril. Če niso tudi v Zagrebu proti njemu skovali zarote? Znano je, da so ga hoteli po 60 letnici v Ljubljani oslepiti. No, mojster ni danes ne slep ne mutast, nasprotno, oči so ee mu med počitnicami še bolj široko odprle in njegov lepi bas se je ojažil.

Ves čas oddiha je pa mojstru delal največ skrbi in misli Kristus, ki ozdravlja ponesrečence. Ali, da povem manj zagonetno, mojster je premišljeval, kako bi urenil načrt naročila, ki ga je dobil od Delavske zbornice. Zbornično dvoran; bodo okrasili z veliko sliko, predstavljajočo Kristusa, ki ozdravlja ponesrečence.

— Ali bi se ne dalo vplesti v prizor tudi Odrsenika, eo vprašali mojstra, ko so mu dali naročilo.

— Seveda bi se dalo, je odgovoril mojster gladeč si brado.

Kako bi vpletel Krista v sliko in drugo je šlo torej mojstru vse počitnice po glavi. Slika bo 4 m široka, 3 m visoka. Mojstrove delavnice je bila premahna za to plahto. Zato je platno deloma pritril na strop. Take čisto tehnične in mehanične zadeve so mu torej delale preglavice.

Toda tudi šika za sliko je že gotova in nekaj študij.

Mojster se je pa ukvarjal tudi s spomini. Toda ta reč mu noče od rok. Zakaj ne? Mojster se počuti še mladega, še živi, dela vedno večje slike, pa bi že pisal spomine! Za pero bo prijel, ko bo vrgel čopič v kct, ko se mu bo sree ohladilo (mojstrove sree je še zelo vroče), ko bo dosegel zadnjo in najvišjo stopnjo modrosti. Tedaj si bo mojster pogladil brado, zvil cigareto, zvrnil čašo črne kave in dejal: Dosti je, končano je, sedi, mojster in obujaj spomine!

Zdaj pa tega še nikakor ne utegne, zapomnite si vsi, ki ga nadlegujete in nago-varjate, naj napiše spomine.

Šteer nekaj piše mojster, toda to raso

spomini, temveč nekatke škeice, na papir vržene mieli in čustva.

Pri vsem tem si je mojster že vzel toliko časa, da je prekoratil nekolikokrat mejo mestne občine ljubljanske. Šal se je bladi tja k Savi. To so bili njegovi izleti iz Ljubljane.

Javna tajnost je tudi, da si bo mojster nabavil avtomobil, toda za svoje umetniške ambicije, ki so od dne do dne večje, odkar ga je slovenska javnost primerno opozorila, da je 60 let star.

H koncu naj omenim še mojstrove oficijelno izjavo po 60 letnici.

— Malo mi je zmešala možgane ta 60 letnica, mi je rekel, in sedaj si jih urejam zno. 60 letnica je za menoj in s tem tudi starost. Zopet sem ves mlad in na novo se moram zopet orijentirati.

Tako je torej mojster preživel počitnice. Prav za prav je še vedno na počitnicah. V Zvezdi čita in si glad brado, včasih podira hiše okoli Zvezde in regulira kovanje (vse hiše na Kongresnem trgu razen Kazine in nunske cerkve so pri mojstru v nemlosti).

Papačtova triumfalna turneja

Danilo, ki mu pravijo vsi v teatru samo „papači“, je letošnje počitnice briljiral kakor še nikoli. Pa ne morda doma, kajti doma ni nihče profet. . . V Dalmaciji se je proslavil in žel lovrike, kakršnih že dolgo ne.

Papači hodi po Ljubljani ponosno in zmagovalno. Elastičen in mladosten je, letošnje počitnice so ga pomladile za 30 let. Ni čuda, da ga pred dnevi imel neki moj znanec za lorda O' Shaughnessyja. Baje mu je frapantno podoben.

Danilova triumfalna turneja po Dalmaciji se je pa pripetila takole.

Papači je navadno preživel počitnice v Njivicah na morju in če ga sedaj vprašaj, ali je bil zopet na morju, odgovori približno tole: Ah morje! To čudovito stvarstvo vpliva name bolj ko vsaka druga tekočina!

Letos ga je ta tekočina zopet zapeljala in prislilil se je naši operi in jo spremljal na njenem sijajnem pohodu po Dalmaciji, v Splitu in Dubrovniku in to v rožnatem in najlepšem mesecu maju. Zgodaj je šel na počitnice.

Hotel si je prirediti potne stroške in se je ponudil operi za stalnega štatista. Svojo ponudbo je podkrepil s svojo široko Slovenijo znano in rabljeno garderobo. Njegovo ponudbo so brez pomisleka sprejeli, in Danilo je žel kolosalne uspehe (z garderobo namreč).

V Dubrovniku je na pr. uspel na celi črti kot kardinal v Toeci. Časopisi in kritiki so mu posvetili posebno pozornost in trčili, da pred njim ni nihče tako sijajno uspel v tej vlogi.

Zaradi tega uspeha je imel papači velike aitosti. Saj poznate teatersko nevoščljivost. In pa teaterske hudobne jezike. Papačtovi kolegi so bili zeleni od zavisti. Najbolj pa njegov prednik, bivši kardinal, ki je bil reduciran. Danilo ga je pokosil popolnoma. Med bivšim kardinalom in Danilom je nastalo silno sovražstvo, ki ga je

moral Danilo omiliti z nešteti cigareta-mi.

S kardinalom pa še nismo pri koncu Danilovega počitniškega trumfa. Nastopil je tudi v Faustu, ki je »deloval« nanj že v mladosti. Pevski zbor vovakov zna Danilo na pamet in kot zastavonoša se je to pot odrezal s svojim »čudovitim basom«. (Tako imenuje Danilo sam svoj bas).

Triumf vseh triumfov je pa dosegel v Rigolettu. Splitanke so ugibale in vpraševale, kdo je prav za prav vojvoda mantuan-ski, »ovaj lepi koji ne pjeva, li onaj mali, koji pjeva. Damam so pojasnili, da je »ovaj lepi, koji ne pjeva otac onega maloga, koji pjeva. Da pa otac ne more peti, ker se jezi na sina.

Tako je preživel Danilo polnih 19 dni, ovenčan s slavo in uspehi ter dalmatinskim solncem, ob morju.

Več dni je nato preživel na Gorenjskem, kamor so ga povabili učitelji. Romal je od vasi do vasi, povsod so ga prijazno sprejeli in ga primerno pogostili.

Družbo so mu delale mlade brhke učiteljice, ki so si ga tudi privoščile (Danila namreč). Pa to je dolga storia. V glavnih potezah se je pa zgodilo takole: Danilo je krolal in je moral ponoči domov čez ozko brv, ki se je že majala. Nad njim neskončno nebo, pod njim globok prepad, za njim hudomušne in poredne učiteljice. Danilo pa po vseh štirih čez brv na ono stran. Tako je bila splošna slika.

Končno je znano, da naša opereta ne more funkcionirati brez Danila. Zato je moral tudi letos ž njo v Rožakovo Slatino, kjer je zopet žel uspehe kot knez Karl Maria Weillersheim, seveda le v opereti »Cardaški princici«.

Tako je papači preživel letošnje počitnice in pri tem popolnoma izpraznil možnišček. Sedaj je zopet v Ljubljani in baje študira, kako bi dobil kak epohalen izum v svoje slovenske roke, na pr. kako mažo, ki bi tako pognojila pleše, da bi lasje zopet pogrnali.

Peček se že dere

Bojan Peček, stober in največje upanje naše opere, je med počitnicami imel grozno smolo. Pomislite, izrezali so mu otekle mandlje. Skoro bi ga bilo zadušilo, tako vznetje je dobil pozimi.

Peček je prav za prav žrtev poklica. Saj se ga vsi spominjate, kako je plesal vso sezono, kakšne akrobacije je predvajal in s kakšno vnmemo je zabaval goste.

Nekoč me je prijatelj vprašal, če vem, kaj delajo igralci med odmorom za kulisa-mi. Žal mi nisem mogel povedati. Danes vem tudi to. Odpočijejo se na stolih in na prepihu. Tako je delal tudi Peček in vneli so se mu mandlji. Sedaj lahko izdamo, da je Peček proti koncu sezone zabaval občinstvo že z vnetimi mandlji. Ko so zaprli teater, je na nastopil trnjevo pot okoli slovenskih zdravnikov. Vprašal je teza in onega, kaj bo z grlom, koliko bi stalo itd. Ta mu je svetloval to, drugi mu je grlo »penzljaj«, tretji mu je pa rekel: Ven z njimi!

In res, g. Peček se je ojunčil in se odločil za operacijo, ki je vsekakor zgodovinskega značaja, kajti potekla je prav ne-navadno.

Peček je legel na operacijsko mizo in tedaj šele mu je postalo tesno pri srcu.

Pa je bilo že prepozno, da bi se premislil. Zdravnik mu je hladnokrvno potegnil mandlje s kleščami iz grla in jih začel rezati. Toda v kakšnih okoliščinah, ljudje božji pomislite, med tem ko je rezal Pečkove mandlje je pel — melodijo iz Bajader-e. Da ne bo pomote, torej zdravnik je pel Bajadero, ne morda Peček, med operacijo.

Če ta operacija ni zgodovinske vrednosti v zgodovini naše operetne umetnosti, pa tudi nič nočem.

Sicer je pa Peček imel počitnice v kopalnici Ilirije in v ljubljanskih kavarnah. Sedaj je že čisto zdrav, kmalu prično skušnje v operi, ki bo igrala za časa je-senske sejske razstave in Peček se že zopet dere...

Pristopite k „Vodnikovim družbi“

Plavalne tekme za prvenstvo države

Davi so se pričele plavalne tekme v kopalnici Ilirije — Prvi rezultati — Veliko zanimanje občinstva

Ljubljana, 9. avgusta.

V sportnem kopalnici Ilirije so se pričele davi ob 9. plavalne tekme za prvenstvo države. Uprava kopalnice SK Ilirije je poskrbela za čim večji komfort in udobnost. Gledalcem je na razpolago velika udobna tribuna, na kateri so postavljeni tudi stoli. Vsak klub, ki tekmuje, ima rezerviran prostor za zbiranje in počivališče. Tudi sicer je vse v najlepšem redu. Bazen je z belordecimi programi razdeljen na osem enakih delov tako, da lahko naenkrat starta osem tekmovalcev. Pri startu, ki je obnem cilji, so obešene velike številke, isto-tako tudi na drugi strani bazena tako, da se občinstvo lahko takoj orijentira, kdo je na startu in kdo je oni, ki prvi prispe na cilj. Vsak tekmovalac ima namreč določeno startno številko, ki je objavljena v programni knjižici, kjer je vspeored tekmo-vanja. Uprava je poleg tega poskrbela za primeren megaofon tako, da jury lahko takoj razglasi rezultate. Sploh je treba priznati, da je uprava storila več kot svojo dolžnost v organizacijskem in tehničnem pogledu. To so tudi izjavili savezni zastopniki, ki so mnenja, da je kopalnica Ilirije za sport naravnost krasno urejeno in da prav nič ne zaostaja za sportnimi kopalnicami na Olimpijadi. Tam je bilo samo nekoliko več prostora za gledalce.

Tekmovanja so se pričela ob 9. in sicer točno po določenem programu. Vrhovno vodstvo je prevzel Djordje Lukić, starter pa je bil Mihajlo Pepović. Najprej so se pričela tekmovanja v skokih. Prijavljenih je bilo 12 tekmovalcev, pa niso vsi nastopili. Skakali so v dveh skupinah, od katerih so se prvi trije plasirali za finale. Iz prve skupine so se plasirali Kordelić Srećko (Ilirija), ki je dosegel 154,78 točk; 2. Juntjes (Primorje) 105,36 točk; 3. Kopač (Ilirija) 76,58 točk. V drugi skupini so se plasirali: Pilić (Jadran) 122,58; 2. Čerček (Ilirija) 83,14; 3. Radojlović (Bob) 73,24. Kdo pride v finale, mora še ugotoviti jury.

Nato so se vršila tekmovanja na 400 m prosto. Tudi tu so startali v dveh skupinah. V prvi je bilo 8 tekmovalcev, v drugi 7. Pri tej točki se je izkazala precejšnja pomanjkljivost juryje. Tako je starter pri drugi skupini trikrat nepravilno startal in tudi zadnji start ni bil v redu. Iz prve skupine so se plasirali za finale Senjanović (Jadran), Bulat (Bob) in Margreiter (Viktorija), v drugi skupini pa Roje (Jadran) Matičević (Jug) in Bibica (Jug). Domači tekmovalci so pri ostri konkurenci morskih plavalcev izpadli. Tekmovanja so se opoldne še nadaljevala.

Zanimivemu tekmovalstvu so prisostvovali župan dr. Puc, zastopniki raznih oblasti, vojskva in številno občinstvo, ki je že dopoldne skoro popolnoma zasedlo tribuno.

Kako bo izbrana miss Ilirija

Miss Ilirija bo izbrana v sredo 14. t. m. v kopalnici Ilirije. Občinstvo se bo ta dan kopalno kakor običajno do 16. ure. Kdor ostane po tem času v kopalnici, mora plačati še vstopnino za prireditve (10 Din).

Od pol 5. ure naprej je dovoljen vstop gostom še v oblokah. Kopalci ostanejo lahko v kopalnih oblokah in se kopajo do 19. ure.

Ob 17. uri bo letalo »Ljubljana« otvorilo prireditev s kroženjem nad mestom in kopalnicem.

Po zabavnem predvajanju letal-modelov in skokov s prvaki Ilirije sledi filmanje lepih kopalnik, tekmovalci za miss Ilirijo. Kandidatnje, ki so se osebno prijavile in drugo bo kino-operator filmal v različnih pozicijah in v skupini. Film se bo kmalu nato predvajal najprej v Elitnem kinu Matica, kjer bo šele občinstvo izmed filmanih lepotic izbralo z glasovanjem najlepšo — miss Ilirijo.

Med odmoru bo promenada v kopalnih oblokah, pižamam in civilnih oblokah ob zvokih godbe.

Spored prireditve

Aeroklub »Naša krila« priredi v sredo 14. avgusta 1929 ob 5. uri popoldne na sportnem kopalnici »ILIRIJE« svot

„WEEKEND“

- z bogatim, peštrim in velezabavnim sporedom:
- 1. Sportne akrobacije: Avion »Ljubljana« nad kopalnicem, predvajanje brezmotornih avionskih modelov, skoki s padali itd.
- 2. Filmovanje kopalnice, vzornih skokov in občinstva.
- 3. Konkurenčno filmovanje lepih kopalnik za natečaj naslova »Miss Ilirija«.
- 4. Družbene igre: Moja po vrvi preko bazena, iskanje vodnih zakladov, tekma v skafih, looce tiat itd.
- 5. Baniška noč: Čarobna razsvetljava, bengalični ogenj, rakete, izvajanje skokov ob svitu žarometov.

Prepričajte se sami o tem, da je ovcatnik

van Heusen

v uporabi najcenejši, ker se doma lahko pere in lika in prekaša po trajnosti mnoge druge ovratnike.

Juturni program plavalnega prvenstva

V soboto se prične prvenstvo tako kakor prvi dan ob 9. jutrajš popoldne pa ob 14. Sobotni program obsega:

1500 metrov prosto, seniorji, finale; 200 metrov prsa, seniorji, finale; 400 metrov prosto, seniorke, finale; 4krat 50 metrov prosto, juniorji, semifinale. Plava se v dveh skupinah po 6 plavalcev. Od vsake skupine pridejo prvi trije v finale. 50 metrov prosto, juniorke, finale; 200 m prsa, seniorke, finale; 100 m hrbtno, juniorji, finale; 4krat 200 metrov prosto, seniorji, semifinale. Plava se v dveh skupinah po 5 moštvoev. Od vsake skupine pridejo prva tri moštva v finale. Po tekmovalju waterpolo tekme med Jadranom (Split) in Viktorijo (Sušak), Primorjem (Ljubljana) in državnim prvakom (Jugom), SSU Somborom in Bobom (Beograd).

Popoldne ob 14.

Skoki z deske, juniorke, finale; 400 metrov prosto, seniorji, finale; 100 m hrbtno, seniorke, semifinale. Plava se v dveh skupinah, prva 6, druga 7 tekmovalci. Od vsake skupine pridejo prvi trije v finale; 50 metrov prosto, juniorji, finale; 4krat 50 m prosto, juniorke, semifinale; plava se v dveh skupinah, prava šteje 4, druga 5 štafete. Od vsake skupine pridejo prvi trije v finale, 100 m hrbtno, seniorji, finale; 4krat 100 m prosto, seniorke, semifinale. Plava se v dveh skupinah, prva šteje 5, druga 4 štafete. Od vsake skupine pridejo prvi trije v finale. 100 prosto, seniorji, semifinale. Plava se v treh skupinah po 6 plavalcev. Od vsake skupine prideva v finale dva m po času najboljši tretji iz vseh skupin. Po tekmovalju je waterpolo, in sicer: Viktorija — Primorje, SSU Sombor — Jadran, Bob — Jug.

Nedeljski program plavalnega prvenstva

Nedeljski program plavalnega prvenstva bo gotovo najzanimivejši. Vse točke so finalne in bo torej pri vsakem tekmovalju že padla odločitev. Na nedeljskem programu je:

4krat 200 m prosto, seniorji, finale; 100 m prsa, juniorji, finale; 100 m hrbtno, juniorke, finale; skoki s stolpa, seniorke, finale; waterpolo: Primorje — Bob, Viktorija — SSU, Jadran — Jug.

Popoldne ob 14.

Skoki z deske, senorke, finale; 100 m hrbtno, seniorke, finale; 100 m prsa, juniorke, finale; 100 m prosto, seniorji, finale. Najzanimivejša točka dne 4krat 50 m prosto, juniorji, finale; 100 m prosto, seniorke, finale; 4krat 50 m prosto, juniorke, finale; skoki z deske, seniorji, finale; water polo: SSU Sombor — Primorje, Viktorija — Jug, Jadran — Bob.

Občinstvo opozarjamo, da se dobi tiskani program z vsemi podrobnostmi, kdo je na startu, kateri klubi so zastopani, koliko jih plava, kdo sodi itd., pri blaginji v kopalnici.

Beležnica

KOLENDAR

Danes: Petek, 9. avgusta 1929, katoličani: Roman, pravoslavni: 27. julija, Kliment.

DANŠNJE PRIREDITVE

Kino Matica: Tajnstveni kurir (Ivan Možuhin).

Kino Ideal: Prodane duše (John Gilbert).

Plavalna tekma za državno prvenstvo v kopalnici Ilirije. Pričetek ob 14.

DEZURNE LEKARNE

Danes: Leustek, Recljeva cesta, Bohine, Rimska cesta.

V šoli

— Janezek, imenuj mi kako redko žival v Avstraliji.

— Slon, gospod učitelj.

— Ne, slon ne živi v Avstraliji.

— Saj baš zato je redek, gospod učitelj.

Glavnega ni povedal

Dnevne vesti.

— **Opozorilo društvom.** Ministrstvo prosvete je s odlokom U. br. 2281 od 8. julija 1929 določilo, da vsa društva in ustanove prošnje za znižanje takse na vstopnice, za znižanje železniške vožnje itd. pošiljajo te preko sreskega poglavarja oz. velikega župana in se direktno poslane ne bodo upoštevale. Izvzeta so le oblastna gledališča in subvencionirane umetniške (glasbene) šole.

— **Švedski izletniki v Sarajevu.** 28. tm. prispe v Sarajevu 20 švedskih izletnikov, med kateri je tudi več znanih publicistov in novinarjev. Ogledajo si mesto, popoldne pa odidejo v Hido, kjer si ogledajo kopalnice. Drugi dan odpotujejo v Dubrovnik.

— **Popravilo garnizijskih poslopj v Mariboru.** Za popravilo starih vojaških poslopj v mariborski garniziji so odobrili predhodni računi v znesku 245.915 Din. Lokacija za oddajo del se bo vršila 17. tm. v Ljubljani.

— **Narečaj v šoli za zaščitne sestre v Ljubljani** je razpisan od 20. tm. Sprejme se 25 gojenk, ki se vzgajajo za dečke zaščitne sestre, za potujoče učiteljice otroške hišice. — **Natančni pogoji** so razpisani v »Uradnem listu« št. 61 z dne 13. junija. Položaj imajo absolventke učiteljice.

— **Madžarski zdravniki na naši rivjeri.** Kakor smo že poročali, organizira naš tujsko prometni urad v Budimpešti ekskurzijo madžarskih zdravnikov na našo rivjero. Prijavilo se je okrog 150 udeležencev, ki odpotujejo 8. septembra iz Budimpešte preko Sušaka na Rab.

— **Kongres čebelarjev.** Jutri se odpravi v Somboru velika gospodarska razstava, s katero bo združen čebelarjski kongres, ki se prične 14. t. m. Kongresa se udeležijo delegati iz vseh krajev naše države. Predstanih bo več zanimivih referatov o čebelarstvu.

— **Zveza rezervnih oficirjev v Ljubljani** vabi svoje člane, da se udeležijo proslave 10letnice osvoboditve Slovenske kralje izpod tisočletne sužnjosti, ki bo 18. tm. v Murski Soboti in Dolnji Lendavi. Udeleženci proslave bodo imeli najhujše tretinsko, najmanj pa polovico vožnje, na vseh državniških železnicah. — **Natančen spored** proslave, kakor tudi glede znižane vožnje, bo objavil v časopisih vodilni odbor te proslave v Čeršovcih. — **Zveza rezervnih oficirjev v Ljubljani.**

— **Razstava moderne trgovine v Brnu (ČSR).** — Interesenti se opozarjajo, da se legitimacije za razstavo moderne trgovine v Brnu (od 3. avgusta do 15. septembra 1929), na podlagi katerih imajo posestniki te razstave 33% popusta na celi železnici, dobijo v pisarni konzulata češkoslovaške republike v Ljubljani. Razstava moderne trgovine v Brnu, ki je prirejena v velikem obsegu, obsega vse panoge moderne trgovine (reklama, borze, statistike, organizacija eksporta mednarodna trgovina, tehnika moderne trgovine, njene metode itd.) in se njen poset toplo priporoča trgovskim, gospodarskim ter tudi ostalim krogom.

— **Angleški luksuzni parnik prisel v Splitu.** V Split je včeraj prisel angleški luksuzni parnik »Viceroy of India«, s katerim se je pripeljal 320 angleških izletnikov. Angleži so se izkazali, si ogledali mesto in njega znamenitosti ter nadaljevali pot. Parnik je eleganten luksuzni parnik, ki je opremljen z vsem komfortom. Na krovu je tudi igrišče za tenis. Zrakalen je bil nedavno in je določen za potniški promet med Londonom in Bombayem. »Viceroy of India« je odplul v Benetke, 10. tm. pa pristanejo Angleži v Dubrovniku.

— **Šest novih hidroavilovonov naše mornarice.** V Split je prislo šest novih hidroavilovonov, tipa DOD. Hidroavilovoni so pripeli iz Nemčije na račun reparacij in so določeni za Boko Kotorsko.

— **Pozor! Sestanek ZSV na Brezjah.** Sestanka in spominke svečanosti se lahko udeležijo vsi. Polovična vožnja velja za vse. Pri odhodu kupite vsi vozne listke naravnost do Otoč, dajte jih figosati in dobro jih shranite za povratek. Na Brezjah na dobite izkaznico za polovično vožnjo. Dobro pomnite da, poleg obeh intranjskih vlakov vozi še en poseben vlak iz Ljubljane ob 7.40 in pride na Otočje 9.10. nakan nadalje vožnjo do Jesenice, ter ima posebno ugodnost radi tega za turiste. Ta poseben vlak bo vozil nazaj tudi od Jesenice, iz Otočja ob odhodu ob 15.45. Poslužite se ga zlasti oddaljenejši tovariši, tako da ste za večerne vlake lahko že v Ljubljani. Polovična ugodnost velja od 10. do 14. avgusta. Tovariši prosimo naj to povsod jasno in in različno razglase. Tovariši torej v nedeljo pa vsi na Gorenjsko — Brezje. Glavni odbor ZSV v Ljubljani.

— **Skopje šteje več prebivalcev nego Ljubljana.** Skopje se hitro razvija, številu prebivalstva rapidno narašča. Sedaj šteje mesto že 73.196 prebivalcev, od tega 41.811 moških in 31.385 žensk. Vsteto pa ni prebivalstvo novih krajev. Kako narašča prebivalstvo, je najbolje razvidno iz tega, da je imelo Skopje l. 1921 šele 39.000 prebivalcev.

— **Smrtna kosa.** Včeraj je preminul v Ljubljani zasebni uradnik g. Fran Windisch. Pogreb bo jutri ob 17. iz mrtvašnice splošne bolnice. Blag mu spomin! Težko prizadeti rodbini naše iskreno sožalje.

— **Vreme.** Vremenska napoved pravi, da bo deloma oblačno, v splošnem pa lepo vreme. Včeraj je bilo lepo samo v Zagrebu in Splitu, drugod pa bolj ali manj oblačno. Najvišja temperatura je znašala v Skoplju 32, v Zagrebu 31, v Splitu 30, v Ljubljani 28,9, v Beogradu 28, v Mariboru 25 stopinj. Davi je kazal barometer v Ljubljani 759,8 mm, temperatura je znašala 15,4 stopinj.

— **Samomor odličnega zagrebškega dirkača.** V noči od srede na četrtek se je v Zagrebu v svojem stanovanju na cesti »Nad Lipom« ustrelil znani zagrebški sportnik in odlični kolesar Rudolf Truban, ki ga pozna tudi mnogo Ljubljancev, kajti ope-

tovano se je udeležil dirk za državno prvenstvo na progi Ljubljana - Zagreb in obratno. Mrtvega je našel v stanovanju njegov oče, kateremu se je čudno zdelo, da Rudolfa jutraj ni bilo v mesnico. Truban je bil namreč mesarski pomočnik v mesnici svojega očeta. Pri samokresu je ležalo pismo, v katerem se je nesrečni mladenič poslovil od roditeljev. Pisal je: Dragi roditelji, življenje nima smisla. Oprostite mojemu koraku in nikar ne žalujte. Zbogom. Vaš Rudi! Kaj je mladega, vedno veselega in simpatičnega mladeniča gnalo v smrt, ni znano.

— **Nesreča pri delu.** Včeraj so v bolnico pripeljali težko poškodovanega progovnega delavca Antona Hačka iz Planine pri Raketu. Haček je nakladal na vagonček železniške trame, nesreča je pa hotela, da je pri premikanju vagončka padel pod kolesa. Zadel je težko notranje poškodbe. Z rešilnim avtom so ga prepeljali v Ljubljano.

— **Vlak povozil delavca.** Včeraj je beograjski vlak na progi med Indijo in Mitrovico povozil 62letnega delavca Milana Vučkovića, rod. iz sela Dobrinac. Starec je hotel tik pred prihodom vlaka prekoračiti progo, nesreča pa je hotela, da mu je moga občila med traščami. Strojevodja je sicer v zadnjem hipu opazil nesrečnega na progi, toda vlaka ni mogel ustaviti. Vlak je starca pregazil in z vlekel več metrov s seboj. Vučković je bil takol mrtav.

— **Zagoneten umor starke v Banatu.** V južnobanatski občini Ritiševu pri Vrhu je bil te dni izvršen zagoneten umor. Umorjeno so našli 65letno seljakino Dragino Dragoj v hlevu njene hiše. Staro, ki je bivala popolnoma sama, je neznan zločinec udaril s sekuro po glavi in ji prebil lobanjo. O zverinskem zločinu so bili takoj obveščeni orožniki, ki so uvedli zasledovanje za zločincem. Ker je ostalo v hiši vse nedotaknjeno, sumijo orožniki, da gre za osvetlo.

— **Matj z otrokom skočila v Dunav.** Te dni je Dunav pri Apatinu naplavljal žensko truplo. Oblasti so ugotovile, da je utopljena identična z delavčovo ženo Munkovo, ki je nedavno s šestmesečnim detetom brez sledu izginila. Otrokovega trupla še niso našli.

Iz Ljubljane

— **Iz Miss Ilirija.** — Prireditelj Aero-klub v sredo 14. t. m. na kopališču Ilirije daje vsem Ljubljancem možnost priboriti si naslov »Miss Ilirija« in dragoceno nagrado. — **Kot ena glavnih** tudi bo filmarne najlepša dam, občinstvo bo pa odločalo z glasovanjem pri izjavi filma. Priglasijo se sprejemajo v pisarni uprave kopališča Ilirije že danes in vse dni do vključno ponedeljka 12. tm. dnevno od pol 7. ure zvečer dalje. Bogati spored bo zaključila zvečer razkošna razsvetljava in ples.

— **Iz Sprejem v bolnice za ženske bolezni v Ljubljani.** Zaradi popraviljanja in ssaženja poslopja se od 12. avgusta t. l. naprej do preklica sprejemajo v to bolnico samo najnujnejši porodniški in ginekološki služaji. Opozarjajo se na to gg. zdravniki in ostalo občinstvo.

— **Iz Ljubljanskega Sokola** vabi svoje članstvo, da se udeležijo javnega telovadnega nastopa Sokolskega društva v Domžalah, ki bo v nedeljo dne 11. tm. v čim največjem številu. — **Vožnja polovična.** — Zbirališče članstva v kroju ob 2. popoldne na glavnem kolodvoru. Zdravilo Odbor. 453-n.

— **Iz Zopet vlom.** Davi je bilo na Sv. Petra nasipu vlomljenje v izločeno okno (trdke Petelin. Vlomilec je razbil šipo in pobral iz izločbe 3 pare nogavice po 15 Din in pet parov naramnic po 54 Din. Trdka je vlom prijavila policiji.

Iz Celja

— **c Nov obrat za mesne izdelke.** Mesarski mojster Josip Gorenjak na Kralja Petra cesti je zaprosil za oblatveno odobrenje delavnice za mesne izdelke v dvorličnem traktu njegove hiše. Komisijonela polzvedba in obravnava se vršila 5. septembra ob 17. uri na licu mesta.

— **c Tudi dogodek za Celje.** V Celje je prisel potujoči cirkus Columbia, ki bo imel predstave na Glaziji od 10. do 15. t. m. Cirkus bo najbrže prav dobro obiskani, ker imamo v mestu par sto tujev in letoviškarjev.

— **c Sokolsko društvo v Celju priredi 11. t. m. ob 20. uri v Rogaski Slatini veliko telovadno akademijo,** ki je po svoji pestrosti in lepoti po ostalih zdraviliških Laškem. Rimskih toplicah in Dobrni dosegla velike uspehe. Akademija se vrši na prostem, v elužaji slabega vremena pa v zdraviliški dvorani. Kdor hoče preživeti lepi večer bo prišel popolnoma na svoj račun in torej na svidenje.

— **c Na sokolske prireditve v Laškem v nedeljo, dne 11. t. m. vozi celjski mestni avtoBUS iz Celja ob 14. uri in 15. uri izpred Celjskega doma, zvečer pa iz Laškega od prireditvenega prostora ob 20. uri in 21. uri ter po potrebi tudi še pozneje. Cena vožnji 1 km 1 Din. Celjane vabimo, da izrabiljo tudi to ugodnost in pohite polnoštevno v nedeljo v Laško, kjer proslavi tamonše Sokolsko društvo 10letnico svojega obstoja.**

— **Zanimivo pohorolog Winter - Vojvodinski se nahaja do 11. avgusta v Celju** v posesti občinstva v hotelu »Pošta«. Preteklost, sedanjost, bodočnost in analiza rokopa po sistemu prof. E. Kretschmerja Herberta Gerstnera. 452-m

130 let star.

— **V naši vasi, kjer so ljudje zelo zdravi,** se je rodil eden točno pred 130 leti, torej l. 1799.

— **Beži no, saj ni mogoče!**
— **Kako da ni mogoče? Saj znam čitati.** Na nagrobnem spomeniku stoji letnica 1799.

Mladi geniji

Neki Američan je sestavil v zvezi z Lindberghovim poletom statistiko genijalnih uspehov, doseženih že v mladosti.

Lindbergh, ki je prvi preletel ocean, je star 25 let. Aleksander Veliki je zavajeval svet s 25. leti, Hannibal Španijo s 26. Cezar je bil s 28. leti mogoben politik in vojskovodja, Napoleon je zmagal v šestih bitkah kot 24letni mladenič, Ney je bil maršal s 25. leti, Nelson vrhovni poveljnik v starosti 23 let, Cromwell državnik s 29. leti, Lincoln zakonodajalec s 26. leti, Kolumb vodja ekspedicije kot 25letni mladenič, Livingston s 26. in Stanley s 27. leti. Edison je bil s 24. leti izumitelj, Wagner je kot 19letni mladenič skomponiral svojo prvo simfonijo, Goethe je spisal v isti starosti svoje prvo gledališko delo, Hugo je napisal s 20. leti svoje prvo znamenito delo, Balzac pa je v 26. letu dokončal svojo 30. novelo, Michelangelo je naslikal veliko Madono s 26. leti, Raffael svoje umotvore z 21., Beethoven, Mendelson, Mozart, Chopin in dr. so pa že zasloveli po vsem svetu pred svojim 29. letom.

Velika afeta z zastrupljenjem na Madžarskem

Madžarsko orožništvo lovi in zapira že več tednov sumljive kmete in kmetice po vaseh ob srednji Tisi, kjer je prišla na dan velika zastrupljevalna afeta. V ospredju stojita vas Tisa Kürt in Nagy Reve, v katerih je umrlo zadnji dve leti mnogo ljudi, ki so bili večinoma zastrupljeni z arzenom. Že pred 2 tednom sta bila aretirana ugledna kmeta Ladislav Szabo in Ladislav Madarasz, ki sta zastupila svoja očeta in tasta. Aretirani sta bili tudi njuni ženi. Istočasno so rožniki aretirali dve babici Cordaševu in Fazekasovu. Slednja je pa izvršila samomor v hipu, ko so jo hoteli aretirati. S tem je dokazala, da je sum utemeljen. Kot glavna obtoženka se navaja poleg Fazekasove Cordaševa, ki je prodajala po 100 peng. zelo močne doze arzena. Če se je zastrupljenje posrečilo, je zahtevala še 100 peng.

Doslej so aretirali osem osumljencev, med njimi tudi dve ženi, ki sta zastupili svoja moža. Zakonca Szabo sta zastupila očeta in strica zato, da bi dovedla njuno imetje. Preiskava je bila razširjena na šest vasi, kjer je bilo po odredbi državnega pravdnštva odkopanih 18 trupel, 15 trupel nameravajo še odkopati.

Hamsun v oguljenih hlačah

V svoji knjigi »Iz postopačevega življenja« pripoveduje Arthur Holtscher marsikaj zanimivega o slavnih pisateljih, s katerimi se je seznanil, zlasti o sodružnikih monakovskega satiričnega tednika »Simplicissimus«. Med sodružnike tega splošno znanega satiričnega lista je spadal poleg Wedekinda tudi slavn norveški pisatelj Knut Hamsun, katerega 70-letnico je proslavil te dni ves literarni svet. Med drugim pripoveduje Holtscher tudi epizodo, ki prica, da je bil slavn pisatelj v občevarju z ženskami prav tako občutljiv, kakor junaki njegovih romanov, ki so pripisovali neuspehe pri ženskah svojim raztrganim hlačam.

Moja mlada prijateljica z Dunaja, pripoveduje Holtscher, je študirala v Monakovem na slikarski akademiji. Prosila me je tako dolgo, naj pridem s Hamsunom k nji, da sem ji moral ustreči. Slavnemu pisatelju nisem dal preje miru, da mi je obljubil, da pojde z menoj. Mlada Dunajčanka je stanovala s svojo vzgojiteljico v penzionatu. S Hamsunom sva se spotoma krepčala s konjakom. Ko sva prišla v penzionat, sta bili dami že odšli, pustili sta na nama vizitko s povabilom, naj prideva v angleški park. Bil sem ogorčen, da si upa dekle tako ravhati s Hamsunom in že sem se hotel vrniti z njim naravnost v uredništvo. Toda Hamsun je izjavil, da gre na vsak način v angleški park. Dami sva srečala v drevoredu. Ko sva jo opazila, sva pospešila korake, moja mlada prijateljica se pa ni hotela ustaviti. Končno sva jo dohitela, toda za Hamsuna se mlada Dunajčanka ni dosti zmenila. Kmalu sta se dami vrnili v penzionat, midva pa v uredništvo. Hamsun je bil zaničljiv, menj je pa očitala vest, da sem zlorabil uljudnost svojega prijatelja zavoljo take muhaste žabice.

Hamsun se je bil oblekel za ta poset zelo skrbno. Nasil je širok svetel plašč in siv cilindar, toda hlače je imel že močno ponošene. Opravičil sem se mu, da sem zakrivil to močno srečanje. Hamsun je bil že uganil, da sem v mlado Dunajčanko malo zaljubljen in bil je zelo nezadovoljen s svojim neuspehom. V uredništvu sem pa opazil, kako je segel v žep, potegnil iz njega škariče in začel striči dolge rese na svojih ponošenih hlačah. Mož je namreč mislil, da se dekle zato ni zanimalo zanj, ker ni imel novih hlač.

Pijančeva žena

Posestnika Petersena je obiskal star znanec. Petersen ni bilo doma, pač pa je bilo na vratih s kredo napisano: Čez deset minut se vrnem. Sem v sosedni gostilni. Petersen.

Spodaj je bilo pa pripisano: Počakajte, prosim, trenutek, grem ga iskat. Petersenova žena.

Samozavesten in negovan.

Iudi ako je kak moški takozvani tip časa, vendar ni gotovo, da bo imel uspehe povsod. K temu je potrebna kultivirana pojava v splošnem, predvsem brezhibno negovan. — 10 minut dela ter enkratno umivanje s Elida-Shampoo-nom in zaželen uspeh je. Praktično za vsacega moškega. Vzame se lahko povsod s seboj. Tako gotovo očisti temeljito lasne in lasišče, ter odstrani prhljaj.

ELIDA SHAMPOO

Iz oblakov

Tržaška cesta je v zadnjem času ena najprometnejših ljubljanskih cest. Včasih drži avtomobil za avtomobilom in če je na cesti prah, se poču dozeva, da je premeščen v oblake, ki pa niso prav nič poetični. Tem slabši je položaj za prebivalstvo ob tej cesti, ki ob sedanjih vročih dneh veči del dneva tiči v oblakih. Edino varstvo pred njimi je, da se okna hermetično zapro. Toda tudi mi, ki bivamo ob prometnih cestah, smo moderni ljudje in mnogo damo na čist zrak in na temeljito prezračevanje stanovanj. Zato se nič kaj dobro ne počutimo za zaprtimi okni.

Res je, mestni magistrat nas ne pozabi docela: dopoldne in popoldne pride škropilni avto in am prežene belo nadlogo. Odpremo okna in veselo zadhamo. Toda to traja dobre pol ure. Potem je treba zopet zapreti in se udati iluziji, da domuješ v oblakih.

Vemo, da mestni magistrat ne more dati Tržaški cesti prednosti pred drugimi cestami, ki so tudi zelo prometne. Prosimo pa to-le: Nekaj časa je prihajal škropilnik na Tržaško cesto tudi proti večeru. To je bilo za nas izredno blagodejno. Lahko smo odprli sobe večernemu hladu in spali pri odprtih oknih. Te ugodnosti nismo deležni že dobrih teden dni. Pošljamo tedaj svoj SOS iz oblakov prahu in prosimo: Poškropite nam cesto pred večerom, privoščite nam vsaj za noč hladne in zračne sobe!

Kaj je Marija Pomagaj povedala za ameriške Slovence

Pod tem naslovom sem čital v včerajšnjem »Jutru« članek, ki citira govor patra dr. Hugo Brena, katerega je imel na katoliškem shodu ameriških Slovencev v Lomontu. Ako je govor dr. Brena, ki ga pri naša »Amerikanski Slovence« resničen, potem je to žalosten znak za naše ameriške Slovence, ki morajo v XX. stoletju poslušati srednjeveške bajke.

S člankom samim, oz. z govorom omenjenega patra se tu ne bom bavil, pač ga pa priporočam vsakemu, zlasti pa še vsem onim, ki leto za letom kot bivši avstrijski vojniki romajo prav na one Brezje, kjer v XX. stoletju Marija Pomagaj po svoji podobi govori doktorju teologije, kaj naj ta pove ameriškim Slovincem. Ker stojimo tik pred dnevom tega romanja, ki po svojem bistvu stoji nekako »veteranarjem« bi si vsekakor drznili vprašati tem potom vsakotne aranzorje tega romanja, kakšen smisel pravzaprav ima to romanje? Kam gre tisti denar, ki ga bivši vojniki znosijo leto za letom na Brezje? Kdo ima od tega korist? Ali je v korist napredku naroda, če s sredstvi, ki mu liž zrcnari znosijo na Brezje, potuje frančiškanski pater v Ame-

riko in skuša tam z bajkami slepiti in odvračati ljudi od napredka? Ali ne bi bilo bolje, da bi se ta denar uporabil za vojne vdove in sirote? In končno, kaj pa imajo udeleženci od tega? Edino to, kdor je vsaj tako pameten, da izrabi ugodnosti vožnje in vidi lepo Gorenjsko!

Osebo nimam prav nič proti nikomur izmed aranžerjev, vendar smatram take stvari za neumestne in za nedostojne naroda, ki stoji na visoki kulturni stopnji. Mislim vsaj, da ni med udeleženci nikogar, ki bi danes verjel, da zamore kip ali podoba, pa naj predstavlja ta podoba božanstvo ali človeka, govoriti in govoriti celo naročati! Svetovskega Matja Božja bi danes g. dr. Brena gotovo naročila drugačne govore! Omenim naj še, da sem pred leti, vračajoč se iz Bleda, imel priliko voziti se z udeleženci tega romanja: »Kdor je zvesto služil avstrijskega cesarja, ta bo tudi našega kralja«, tako so zatrjevali. To ne drži. Ni značajno. In ali so potem vsi, ki so kot prostovoljci umirali za Jugoslavijo, dalje vsi oni, ki so trpeli po ječah in avstrijskih taboriščih kot srbofil, oni ki so kot prostovoljci na bojiščih in kot emigranti v inozemstvu pomagali rušiti Avstrijo, danes v državi, za katero so žrtvovali kri, imetje, rodbino, življenje — protidržavni elementi? Ne! Pač pa so se umaknili v ozadje in prepuštili, da si sedaj na temelju, ki so ga oni postavili, mlajši rod gradi svojo hišo. Katoliška Avstrija se je tedaj zvezala z muslimansko Turčijo, da uniči pravoslavno Srbijo! Nacionalna zavest srbskega naroda in del v Avstriji Zveče slovenske inteligence je bila močnejša, kot od avstrijskih škofov blagoslovljeno orodje.

Ni umestno, da se prireja taka romanja na božje poti, umestno bi pa bilo, da se gospodje enkrat spomnijo in v taki množici zbero bivše vojake na kak naš državni praznik, bodisi 1. decembra ali na Vidov dan! Široke mase našega ljudstva zgodovine in nastanka naše države se ne poznajo dovolj in bi take priitke bile najprimernejše, da se s tem seznanijo. Ker me govori na Brezjah zanimajo, se morda tega romanja udeležim osebo, da bom slišal, kaj bo Marija Pomagaj povedala tu živčnim bivšim vojakom - Slovincem. — k.

Dva soseda

Posestnika Person in Jonson sta se smrtno sovražila in že več mesecev nista spregovorila besede. Nekega jutra je pa Person opazil soseda na svojem vrtu, ko je kopal jamo. t

— Kaj zakopavaš? ga je vprašal.

— Nekaj semen, ki sem ga nakupil.

— Hm, zdi se mi, da je ta reč precej podobna moji kokoši.

— Res je. Zakopavam tvojo kokošo, toda seme je v nji.

August Bianche.

105

Na valovih strasti

Roman

— Ah, samo to in nič drugega? — se je zasmejal Laborde. — Misli sem, da ste se prišli prepričati, če nimajo prodajalke rib gnilih rib. Povedati vam moram, da se ljudje splošno pritožujejo, da so ribe predrage in smrdljive, policija pa ne stori svoje dolžnosti.

— V imenu kralja in zakona vas ponovno pozvam, da položite orožje in porušite barikade! — je ponovil policijski komisar, ne da bi reagiral na poveličnikovo zbadljivko.

— Aha, vi govorite o orožju in barikadah, — je odgovoril Laborde. — Najprej, kar se tiče orožja. Sami vidite, da je položeno in pripravljeno tako, da si bolje ni mogoče želeli. Zdaj gre samo za to, da ga vzamete, ne da bi vam prestrelili roke. Kar se pa tiče barikad, je z njimi nekako tako, kakor z današnjim blagodejnim dežjem. Ni bil sicer predpisan v proklamaciji policijskega prefekta, kakor včerajšnji, pa je vendar lil. Edina razlika med njima je, da je bilo nebo deževno dve uri, dočim so barikade še zdaj oblak, ki še ni dal iz sebe dežja. Toda lahko vam rečem, da se vlije dež pri prvem strelu s trga na kamniti oblak in da bodo padale po vaših glavah večje kaplje, nego je državno jabolko v Tuileriesh.

— Če nam v petih minutah ne izročite orožja, — je dejal policijski komisar in pogledal na uro, — in če puntari ne začno podirati barikad, začne oborožena sila streljati in ubije brez parda vsakega upornika.

— Mami manjka pet minut do enajstih, — je odgovoril Laborde in tudi on je pogledal na uro. — Torej ko bo bila ura enajst, kajne?

— Navalimo na barikado! — je vzkliknil policijski komisar.

— In napad bo odbit, — je pripomnil Laborde flegmatično. — Bonjour, monsieur... Pazite na lužo!... Evo, ste že čofnili v njo... Zakaj pa niste poslušali mojega dobrega nasveta? Sicer je pa vedno tako, če nosi človek obleko in čevlje, ki jih mora plačati mesto.

— Klobuke doli pred trobojnico! — je zaklical več glasov z barikad. In že je bilo nekaj pušk namerjenih na policijskega komisarja in njegove seržante.

— Odložite orožje! Spoštujte parlamentarca! — je zaklical Armand oboženim tovaršem.

— Spoštujemo parlamentarca! — so ponovili delavci in povsili puške.

— Policijski komisar in njegovi seržanti so se mogli torej mirno vrniti tja, odkoder so bili prišli.

Kar se je pojavil sredi trga polkovnik na konju sredi svojega štaba.

Z barikad so videli, da mu policijski komisar nekaj pripoveduje in da nervozno krili z rokami po zraku.

— Jezi me, da ne vidim nikjer topništva, — je dejal Laborde Armandu.

— Sem vas prav razumel? — je vprašal Armand. — Jezi vas, da ne vidite topov, ki bi streljali na nas?

— Seveda... sedem ali osem debelih krogel bi zelo koristilo barikadi, ki bi se dobro utrdila, če bi bilo kamenje zlepljeno s svincem in železom, — je menil slušatelj političneke.

— Toda deveta in deseta bi preluknjala barikado, — je pripomnil Armand. — To n'č ne de, — je odgovoril Laborde. — Če bi hoteli imeti kaj koristi od luknje v barikadi, bi morali biti napadalcev dvakrat toliko, kolikor jih je. Zato bi nam luknja v barikadi v sedanjih razmerah celo koristila.

— Kako to?

— Inu, jasno je, da bi ostale od vojakov, ki bi v luknji obtičali, tudi mušketi, a te so nam baš zdaj potrebne, kajti orožja nimamo nikoli dovolj.

— Kaj je pa to? — je vprašal Armand in se ozrl na trg. — Ali ne prihaja tam nov parlamentarec?... Parlamentarcev imamo danes v izobilju... Zdaj so poslali častnika.

— In z belo zastavico, — je pripomnil Laborde. — To je vsaj dostojno in po vojaško. Toda, au diable, tega poročnika poznam, če se ne motim. Da res je, Plesal sem z njegovo ljubico na zadnji operni maskeradi in on še daleč ni bil tako zadovoljen z mojim valčkom kakor ona. Zato je izzival prepir in rad bi me bil pozval na dvoboj, pa se nerad bijem za lorette, a poleg tega bi bil dvoboj odveč, kajti čemu bi ga pobijal na bojnem polju, če sem ga že porazil na parketu. Nerad bi govoril z njim. Morda bi ga ozmerjal ali razžalil, pa bi mi bilo žal. Pomenite se vi z njim, gospod Armand. Saj mu boste znali tudi vi odgovoriti, kakor se spodobi.

Zdaj je bil na vrsti Armand, da se pripogne in spregovori s parlamentarcem.

— Monsieur, kaj nam nameravate povedati? — je vprašal Armand in se spoštljivo odkril.

— Monsieur, — je odgovoril poročnik in salutiral Armandu, — prihajam na polkovnikovo povelje... Polkovnik je mnenja, da je treba s krvjo meščanov čim bolj štediti.

— Polkovnik sodi, kakor bi sodil vsak francoski državljani in vojak. Zagotavljam vas, monsieur, da med nami ni nikogar, ki bi se s polkovnikom ne strinjal.

— Polkovnik je dobil povelje postopati s puntarji strogo in brezobzirno ne glede na to, ali se zoperstavijo ali ne. Toda, zapovedal mi je, naj vam sporočim, da ne bo nikogar preganjal, marveč da vas pusti mirno oditi, če zapustite s tovariši barikade in izročite orožje njemu. Preko tega polkovnik ne more iti in boji se celo, da je že preveč popustil in ravna proti svoji dolžnosti, ker je dobil strožja povelja. Toda on je pripravljen kršiti naredbo, samo da ne bo treba preliti krvi.

— Znamo ceniti človekoljubnost vašega polkovnika, — je odgovoril Armand, in priznati moram, da smo poslušali njegov predlog z večjim zadovoljstvom, nego izjavljajo in domišljajo brbljanje policijskega komisarja. Toda pri najboljši volji ne moremo zapustiti barikad, niti izročiti orožja. Barikade so delo cele noči. Gradili smo jih v naluvi in viharju. Kar se pa tiče našega orožja, vam moram povedati, da smo žrtvovali zadnji groš, da ga dobimo. Dati ga iz rok bi pomenilo izgubiti vse, kar je nam še ostalo.

POTENJE ROK, NOG itd.

zanesljivo odstrani »SUDOR«-mast
lekarna »Pri orlu« Celje

Lepota je ženskam najdražje na svetu

Dolores del Río daje ženskam navodila, kaj naj store, da postanejo vsaj mikavne, če že po naravi niso lepe — Kaj je potrebno za lepoto

Ameriški novinarji so posetili znano filmsko igralko Dolores del Río in jo naprosili, naj jim pove, kako skrbi za svojo lepoto in kakšna sredstva uporablja, da se leta ne poznajo njenemu obrazu in njeni postavi. Igralka je izjavila med drugim:

Vprašajte katerokoli ženo sveta, kaj smatra za največjo dobroto, pa vam odgovori, da ji je lepota najdražja na svetu. Razna kozmetična sredstva grede tako dobro v promet, kakor nobeno drugo blago. Ti zunanji pripomočki lahko povečajo naravno mikavnost, toda to še ni vse. Glavno je, kako se ženska počuti in kakšne misli ji roje po glavi. Vse ženske niso lepe, kajti narava je v tem pogledu skopa in krivična. Enim da preveč, drugim premalo. Toda tudi ženske, ki po naravi niso lepe, lahko postanejo mikavne, če znajo skrbeti za svojo zunanost.

Ženska ne sme nikoli pozabiti, da je izraz obraza v njeni moči. Nobena masaz obraza ne učinkuje tako, kakor mirna, zadovoljna misel. Ženska, ki hoče imeti prikljupljivi obraz, mora poditi od sebe težke misli.

Če smo pa že pri ženski lepoti kot taki, hočem omeniti pravila, ki se jih točno držim, da ohranim svežost svojega telesa in da morem sploh nastopati kot filmska igralka. Že od mladih nog držim strogo dieto, ki je temelj zdravja in lepe polti. Zvečer, preden ležem spat, si masiram obraz z dobro cold kremo. Potem se umijem s toplo vodo in zmočim obraz z zelo mrzlo vodo. Največkrat si masiram obraz s koščkom ledu, da nastane močna reakcija. Če je koža preveč mastna, vzamem po tej proceduri košček vate, jo namočim v raztopino vode, kolinske vode in nekaj kapljic benzoinske tinkture in si namagam obraz.

Zjutraj se vedno umijam z mrzlo vodo in si namagam obraz s fino kremo. Kosmetičnih sredstev za obrvi, trepalnice in ustnice rabim zelo malo. Noben obraz ni lep, če je preveč namazan in napudran. Vsakih 14 dni držim obraz nad soparo kakih dve minuti, preden ga začnem masirati. Če je le mogoče, prizanesem vsaj enkrat na teden obrazu z vsemi kozmetičnimi sredstvi, da se koža odpočije.

Pred leti sem odkrila sredstvo, po katerem postanejo zobje izredno beli.

NOG AVICE, ŽIGOM

KLUČ

Najboljše, najtrajnejše, zaio
13 najcenejše!

To je sok rdečih jagod, ki je najboljšo sredstvo za zobe. Zobje se snažijo z njim tako kakor z zobno pasto. Toda jagodnega soka ne smemo rabiti pogosto, sicer zobje trpe. Po uporabi jagodnega soka je treba usta dobro izprati s toplo vodo.

Pri jedi pijem zelo malo. Navadno pijem mrzlo vodo, pomešano s sokom ene pomaranče ali citrone na kozarec vode. Tudi pri jedi sem vedno zelo zmerna. Držim se strogo diete, rabim rjav sladkor namesto belega, jem črn kruh, riža in konzerviranih jestevin pa sploh ne. Najraje jem sočvirje in sveže sadje. Če mi jed ne tekne, vem takoj, da sem bila premalo na svežem zraku in da sem premalo telovadila. To sta dva pogoja lepote. S telovadbo si ohranimo gibčnost telesa, sveži zrak pa pričara rdečico na naša lica in zanaša iskre v naše pogled.

Po mojem mnenju je hoja najprikladnejša in najučinkovitejša oblika telovadbe. Poleg tega bi morala vsaka ženska, ki da kaj na svojo zunanost, sistematično telovaditi z glavo. Glavo se obrača počasi večkrat zapored z ene na drugo stran, kakor bi gledali nekam čez ramo. Potem lo nagmamo nazaj in počasi povesimo, da doseže brada prsa. S tem si utrdimo mišice v vratu, obenem pa ohranimo vrat lepe poteze.

Prvi in najboljši poznavalec ženske lepote so bili Grki. Popolno žensko lepoto so oboževali v Afroditi. Zeuxisu je služila za vzor lepote Helena. In baš na njeni sliki vidimo vse, kar je potrebno za žensko lepoto in kar je zelo redko združeno na eni ženski. Od ženske, ki je res lepa, se zahteva mnogo. Imeti mora belo polt, zobe in roke, črne oči, obrvi in trepalnice, roza ustnice, lica in nohte, dolge lase, živahen prst, kratka ušesa, zobe in noge, okza usta, pas in prste na nogah široke boke, prsa in nedrja, polna ramena, stegna in meča, srednje močna nedrja, nos in glavo, tenke pa prste ter členke na rokah in na nogah.

Ženske, ki bi imele vse te naravne darove, so pa seveda zelo redke. Toda narava je širokogrudna in zna nadomestiti nedostatke z drugimi prednostmi. Celotna ženska, ki vsega tega, kar smo naštetili, nimajo, so priključljive, če znajo telesne nedostatke prikriti s simpatičnim značajem in duševnimi vrlinami.

Strah pred mrliči

Čim preprosti ljudje pokopljejo mrliča, se začno bati, da bi se ne vrnili in ne vzel s seboj koga, da bi mu delal na onem svetu družino. Poleg tega so preprosti ljudje prepričani, da je duša umrlega prve dni po smrti nesrečna, prepirljiva in celo nevarna.

Prebivalci otoka Tonga posejajo umirajoče, jim prinašajo jestvine in jih prosijo, naj bodo tako prijazni in naj jih definitivno zapuste, če so že sklenili preseliti se na oni svet. Med Igaroti na Filipinih je razširjen običaj, da pojejo starci in starke mrliču več dni zapored, da je mrtev, da so mu dali vse, kar po-

trebuje in da so ga dostojno pokopali. Zato ga prosijo, naj se ne vrnja po kakega sorodnika ali prijatelja. Tudi Parahumari v Severni Ameriki prosijo mrliča, naj se ne vrnja z onega sveta. Zatisnejo mu oči in prekrižajo roke na prsi, potem se pa poslovijo od njega, po vrsti vsi rodbinski člani.

Vdova pretaka ob mrtvaškem odru solze in pravi svojemu možu: Če si že odšel in nisi hotel ostati pri meni, se tudi vračati ni treba, da bi strašil svoje sinove in hčerke. Mati pa pravi mrtve mu otroku: Pojdi in ne vračaj se, če si že umrl. Ne vračaj se ponoči, da bi sesal moja prsa. Oče pa pripomni: Ne vračaj se in ne zahtevaj, da bi te vodil za ročico in se igral s teboj. Ne poznam te več.

Roparski napad v avtomobilu

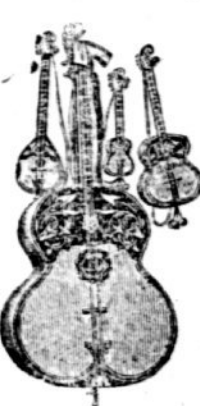
V nedeljo ponoči se je pripetila na cesti pri Jablanici na Češkem težka avtomobilska nesreča, ki je zahtevala dve človeški žrtvi. Ohlasti so mislili, da je zakril nesrečo pijan šofer. 26letni šofer Čenek Klemmt je obležal mrtve, potnik Engelbert Mizera je umrl med prevozom v bolnico, drugi potnik Friderik Hartig pa leži težko ranjen v bolnici. Pod razvalinami avtomobila so našli orožniki nabasani revolver, iz katerega so bili izstreljeni štirje naboji. Dva naboja sta bila še v revolverju. Najprej so mislili, da je revolver last mrtvega šoferja, toda preiskava je pokazala, da je last ponesrečenega natakara Mizera, pri katerem so našli v mrtvašnici še 42 nabojev.

Državno pravdnštvo je odredilo obdukcijo trupel in v aferi je nastal presenetljiv preokret. Na truplu šoferja Klemmta so zdravniki našli dve rani, eno za desnim ušesom, drugo pa v vratu. Obe sta bili smrtni. Natakara Mizera je sedel za šoferjem in je streljal nanj z namenom oropati ga ali pa polastiti se avtomobila. Ker je bil šofer takoj mrtve, se je avtomobil prevrnil v jarek in Mizera se je tako močno pobil, da je med prevozom v bolnico umrl. Drugi potnik Hartig je v bolnici izjavil, da ničesar ne ve. Preiskava je dognala, da je bil Mizera na slabem glasu in da je bil že večkrat kaznovan. Državno pravdnštvo je odredilo, da so aretirali Hartiga, ki je osumljen soudeležbe pri roparskem napadu.

Originalen zakon

V Edmontu, državi Alberta v Kanadi, sta se te dni poročila najdebelejša Američana, znana pod imenom »vesela in debela Berta Ciley in najbolj mršav Gerald Lindioff ali kakor sa go krstili Američani »živo okostje«.

Srečni ženin tehtal 44 in pol kilograma, nežna nevesta 207 in pol kilograma. Lindioff in debela Berta sta člana nekega potujočega cirkusa. Zlobni jeziki pravijo, da gre za staro ljubezen. Pri poroki je nastala zapreka, ker za nevesto niso mogli dobiti avtomobila, v katerega bi jo lahko naložili. Končno so jo spravili na večji avtobus, ki je srečna zaročenca popeljal pred oltar. Novoporočenca sta se takoj po poroki vrnila v cirkus, kateremu ostaneta zvesta. Direktor jima je obljubil boljšo plačo, kar končno tudi zaslužita. Saj je reklama, ka sta jo napravila s poroko, naravnost zlata vredna. Vprašanje je seveda, kako se bo mož v zakonu počutil in kaj poreko njegove kočice, če se 207 kg težka Ksanipa razkači in ga po-grabi za vrat.

NAJBOLJŠE TAMBURICE

farkaševga in vremskega sistema zdelu in razpošilja ob amstvu

stara hrv. tvornica tamburic

Stjepan M. Gilg

Sisak 610

Kačićeva ulica 174 (Hrvatska)

Cenovnik tamburic pošljem na zahtevo zasto

Odklikovan v dvema letima kolainama

Zanesljivi pomoček za nego las

Z rabo na novo iznajdene francoske pomade »MISEL« se ustavi izpadanje in sivnjen las, povrneto se izgubljen lasje, odstranje se vsi pojavi, ki zaradi njih lasje izpadajo in sive. Uspeh je zanesljiv pri 60 do 160 gramih kakor v se že komu dati časa sive ali izpadali lasje.

Cene s dostavitvijo vsakemu naročniku na dom: 60 gr 115 Din. 90 gr 150 Din. 100 gr 185

c. 160 gr 200 Din.

Vsakemu naročniku priložimo garancijo za popoln uspeh za ta lek. Za slučaj, da bi ne bil uspeha, vrnemo denar in poravnamo vse stroške.

V tuzemstvo pošilja po povzetju Depo za Jugoslavijo pomada »MISEL«.

Beograd Vasiņa 9. — V Beogradu prodaja lekarna Delini. Knez Mihajlova 1

Vsem uradom, zlasti občinskim, sodnim in žandarmerijskim priporočamo

Zakon o posesti in nošnji orožja

pravilnik k temu zakonu, pravilnik o izdelavi in prodaji orožja in komentarji k njim, v izdaji dr. OT. PIRKMAJERJA.

Vezana knjiga velja s poštnino vred Din 67.50 ter se dobi v knjigarni

Tiskovne zadrage v Ljubljani, Prešernova ulica 54, v Mariboru, Aleksandrova cesta 13.

Dvokolesa najboljših svetovnih znamk v veliki izbiri zelo poceni. Najnovejši modeli otroških vozičkov, od preprostega do najnovejšega, in igrarici vozički v zalogi. Veliko znamk živih strojev najnovejših modelov, deli in pnevmatike. Cenili franke. Prodaja na obroke.

«TRIBUNA» F. B. L. tovarna dvočoles in otroških vozičkov, Ljubljana, Karlovsk. c. 4.

KDOR OGLAŠUJE, TA NAPREDUJE!

Brez posebnega naznanila.

Občina Ljubljana

Mestni občinski svet

Potrji globoke žalosti naznanjamo, da je naš nadvse ljubljani soprog, oče, stari oče, brat, stric in tast, gospod

Fran Windisch

zasebni uradnik

dne 8. t. m. po kratki, mukopolni bolezni, predviden s tolažili za umirajoče, za vedno zatisnil svoje blage oči.

Pogreb nepozabnega pokojnika bo v soboto, dne 10. avgusta 1929, ob 5. uri popoldne iz mrtvaške veže splošne bolnice na pokopališču k Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 9. avgusta 1929.

Žalujoci ostali.

>Mali oglasi<

Vsaka beseda 50 par. Plača se lahko tudi v znakah. Za odgovor znakom! — Na vprašanja brez znamke ne odgovorjamo. — Najmanjši oglas Din 5.—

Elegantno sobo

smatno, parket, elektrika in poseben vhod, oddam v sredini mesta. Pismene ponudbe pod »Elegantno« na upravo »Slov. Naroda«.

Opremljeno sobo

isče soliden gospod. Ponudbe pod »Snažna« na upravo »Slov. Naroda«.

Dama

srednjih let, z opremo in nekaj denarjem želi znanja v svrhu žentive z gospodom, po možnosti višjim državnim uradnikom v starosti 28—40 let. Le resne ponudbe, če mogoče s sliko, na upravo »Slov. Naroda« pod značko »Le-po življenje«.

Znanja želi

32 let star fant, privatni uradnik z majhnim premoženjem, z gospod. dno od 21—25 let, ki se razume v gospodinstvo in ima nekaj premoženja. Pismene ponudbe na upravo »Slov. Naroda« pod »Znanja želi«.

Več lokalov

delavnice ali drugo, oddam takoj. T. Novotny, Ljubljana, Friskovec, pripravil za skladišča, pisarne.

Prazno sobo

s posebnim vvhodom izjem za november. Pismene ponudbe na upravo »Slov. Naroda« pod »november«.

1000 dinarjev vam plačam, ako vaših bradavic, kurjih oces,

trde kože, izrastlin ne odstranite sigurno v roku 3 dni z Ria balzomom brez bolečin, brez nevarnosti in brez noža. Zdravniška priporočila: Dr. Cyrakus B., Dunaj, piše: Z Ria sem zadovoljen, pošljite še 24 lončkov, ki jih bom porabil pri svojih pacientih. Cena z garancijskim pismom Din 9, 3 lončkov Din 18, 6 lončkov Din 32.

Dr. Nic. Kemény, Košice, Post. 12/L 51, Češkoslovaška.